

TÓTH ISTVÁN

Pannoniai
vallástörténet

| ÓKOR – TÖRTÉNET – ÍRÁS | 2.

SOROZATSZERKESZTŐ: CSABAI ZOLTÁN
(PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM, ÓKORTÖRTÉNETI TANSZÉK)

TÓTH ISTVÁN

Pannoniai
vallástörténet

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM, ÓKORTÖRTÉNETI TANSZÉK – L'HARMATTAN

PÉCS – BUDAPEST, 2015

A kötet megjelenését támogatta:
Ókortudományi Társaság
és a Nemzeti Kulturális Alap



A szöveget gondozta és sajtó alá rendezte:
Szabó Ernő

A könyv elkészültében közreműködött:
Fekete Mária és Agócs Nándor.

Köszönjük Nagy Levente, Szabó Ádám és Szabó András segítségét.

Szerkesztette: Csabai Zoltán

© Tóth István örökösei, 2015
© Csabai Zoltán, 2015
© L'Harmattan, 2015

ISBN 978 963 236 299 1
ISSN 2062-0497

A kiadásért felel a kiadó igazgatója és a tanszék vezetője.

A könyv borítóját Kára László tervezte.
A borító képe az intercisai ólomtáblácska nyomán készült. A grafikát Agócs Nándor készítette.

Tartalomjegyzék

| | |
|--|----|
| Előszó | 7 |
| Részlet T. Bíró Mária opponensi véleményéből | 11 |
| Bevezetés | 13 |

A NAGY PAN FÖLDJÉN

| | |
|---|----|
| I. Pannonia régiói | 19 |
| 1. Délkelet-Dunántúl és a Szerémség | 21 |
| 2. A Borostyánkő-út vidéke és a Bécsei-medence | 27 |
| 3. Északkelet-Pannonia | 33 |
| II. Római szemmel | 40 |
| III. A Burgstall öröksége (Egy archaikus túlvilágkép töredékei) | 60 |
| 1. Küzdelmi jelenet | 61 |
| 2. Cathedrán ülő matróna | 64 |
| 3. Kocsijelenet | 65 |
| 4. Vadászjelenet | 67 |
| 5. Asztrális jelképek | 68 |
| Alakos ábrázolások a burgstalli urnákon | 69 |
| 6. A „nagy tripus” / áldozati jelenet | 73 |
| Értelmezési kísérlet | 78 |
| IV. Silvanus | 81 |

A RÓMAI SAS SZÁRNYA ALATT

| | |
|---|-----|
| V. Pannonia ünnepe | 97 |
| 1. A dátum | 99 |
| 2. A kultuszhely | 101 |
| 3. Az ünnep istene | 103 |
| 4. Az ünnep | 106 |
| VI. Háború és pestis: a nagy átalakulás | 114 |
| VII. Isis | 131 |
| 1. Epigráfiai emlékek | 132 |
| 2. Építészeti és szobrászati emlékek | 135 |
| 3. Szertartásokra utaló emlékek | 137 |

EX ORIENTE LUX

| | |
|--|-----|
| VIII. Deorum prosperitas és a virágkor istenei | 149 |
| IX. Sol invictus Illyricus | 163 |
| X. Pannonia pagana et Christiana | 194 |
| Képek jegyzéke (Összeállította: Szabó Ernő) | 213 |
| Rövidítések (Összeállította: Szabó Ernő) | 219 |
| Ókori szerzők nevének és műveinek rövidítése | 219 |
| Folyóiratok, kézikönyvek, felirat- és forrásgyűjtemények rövidítései | 220 |
| Bibliográfia | 225 |